

	Gemeenschappelijke regeling: Regio de Baronie
1	Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente? Niet volgens de afspraken zoals die opgenomen zijn in de nota verbonden partijen. De stukken zijn half april aangeleverd.
2	Is voldaan aan de BBV-voorschriften? Ja
3	Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d. Ontwerpbegroting 2027 De ontwerpbegroting 2027 van Regio De Baronie betreft een sobere basisbegroting. De begroting is gericht op het borgen van de continuïteit van de samenwerking en sluit aan bij de ontwikkelfase waarin de organisatie zich bevindt. De ontwerpbegroting 2027 is vooral gericht op het laten functioneren van de samenwerking (regiobureau, programmatische afstemming en deelname aan SRBT). Structurele middelen voor de uitvoering van gezamenlijke projecten ontbreken. Daarmee is sprake van een bewuste keuze voor een voornamelijk procesmatige en netwerkgerichte samenwerking. Belangrijk is dat toekomstige inhoudelijke keuzes, taakuitbreidingen of structurele uitvoeringsmiddelen via afzonderlijke voorstellen aan de raden worden voorgelegd. Het is belangrijk te benadrukken dat dit een tijdelijke en basale begroting is, met mogelijke aanpassingen na vaststelling van de nieuwe Kernagenda 2027-2030.
4	Financiële aandachtspunten Ontwerpbegroting 2027 De begroting is structureel sluitend en het weerstandsvermogen is voldoende, maar biedt geen ruimte voor substantiële uitvoeringsbudgetten. Eventuele uitvoering vraagt om aanvullende besluitvorming of een latere begrotingswijziging. De inwonerbijdrage stijgt via indexatie naar € 1,79 per inwoner. De begroting kent een beperkt risicoprofiel. Grote inhoudelijke of financiële uitbreidingen zijn niet vooruitlopend in de begroting verwerkt, waarmee de positie van de gemeenteraden bij toekomstige besluitvorming wordt geborgd. <u>Inhoud / programma's</u> Binnen het kernprogramma Fysiek en de deelprogramma's (Wonen, Duurzaamheid, Economie en Mobiliteit) zijn beperkte werkbudgetten (€ 12.500 per deelprogramma) opgenomen, bedoeld voor kennisdeling en voorbereiding. De inhoudelijke ambities zijn grotendeels afhankelijk van de nog op te stellen en vast te stellen Kernagenda 2027-2030.

5 Financieel overzicht

De GR Regio De Baronie op 1 februari 2026 in werking is getreden. Daarom is er geen jaarrekening 2025.

Bedragen in onderstaande tabel x € 1.000,-

Meerjarenontwikkeling

GR Regio de Baronie	Begroting 2026	Ontwerp begroting 2027	Meerjaren begroting 2028	Meerjaren begroting 2029	Meerjaren begroting 2030
Totaal GR	837	860	884	907	930
Verwacht resultaat 2027	-	0	-	-	-
Bijdrage gemeente	66.719	68.540	70.411	72.291	74.135

Vermogen	1-1-2027	31-12-2027
Eigen vermogen	165	165
Vreemd vermogen	0	0

6 Overige aandachtspunten

De begroting anticipeert voorzichtig op ontwikkelingen rond RWB/REWIN/EBWB, maar neemt geen extra middelen op. Dit sluit aan bij het eerdere uitgangspunt: geen taakuitbreiding zonder duidelijkheid over financiering en capaciteit.

7 De zienswijze

Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt het volgende voorgesteld:

1. Geen zienswijze over de ontwerpbegroting 2027 van de GR Regio de Baronie naar voren te brengen.

Gemeenten Baronie

Claudius Prinsenlaan 10
4811 DJ Breda
www.regio-debaronie.nl
info@regio-debaronie.nl

Kenmerk:

Contactpersoon: H. Mertens

Onderwerp: Concept-begroting 2027

Breda, 15 april 2026

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de conceptbegroting 2027 van *Regio De Baronie* aan. Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen heeft uw raad de gelegenheid om een zienswijze in te dienen. Uw eventuele reactie zien wij dan ook graag uiterlijk 1 juli tegemoet via het e-mailadres info@regio-debaronie.nl. Wij stellen het op prijs om, vooruitlopend op de behandeling in uw raad het collegevoorstel aan uw raad te mogen ontvangen, zodat wij tijdig een inhoudelijke reactie kunnen voorbereiden. Dit met het oog op de beoogde vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur in zijn vergadering van 8 juli 2025.

Toelichting op de conceptbegroting

Op 13 januari hebben wij u middels een kaderbrief geïnformeerd over de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de begroting 2027 van Regio De Baronie. De inhoud van deze kaderbrief is nu uitgewerkt in de ontwerpbegroting 2027 die u bijgaand aantreft. De inhoud van de begroting is gebaseerd op de *Kernagenda 2025-2027*. Vanwege de opstartfase waarin onze gemeenschappelijke regeling zich bevindt, is het helaas niet gelukt de conceptbegroting voor 1 april te verzenden. Vanaf volgend jaar zullen we onze processen zo inrichten dat we wel tijdig de begroting kunnen versturen.

Ter informatie treft u ook de begroting 2026 aan zoals deze in vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 15 april 2026, omdat de GR Regio de Baronie pas sinds januari 2025 bestaat heeft de vaststelling later plaatsgevonden dan gebruikelijk en is ook niet de gebruikelijke zienswijzeprocedure gevolgd. De begroting 2026 past binnen de financiële kaders die iedere individuele gemeenteraad heeft meegegeven. Bij het vaststellen van de

eigen lokale begroting heeft uw de raad al ingestemd met de bijdrage aan *Regio De Baronie* voor 2026.

Een samenwerking in ontwikkeling

De samenwerking in *Regio De Baronie* wordt op dit moment verder opgebouwd. Een concreet en tastbaar voorbeeld is de ontwikkeling van een gemeenschappelijke adviescommissie van raadsleden. Raadsleden krijgen hiermee een stevige positie binnen onze samenwerking. We voldoen hiermee aan ook door uw raad aangenomen motie om over te gaan tot de oprichting van een dergelijk commissie. Het concept-reglement van deze nieuwe commissie leggen we middels een aparte procedure aan u voor zodat u wensen en bedenkingen kunt meegeven alvorens we het reglement vaststellen.

Een ander voorbeeld is de nieuwe *Kernagenda 2027-2031*, daarmee gaan we de komende tijd aan de slag. Hierin bepalen de 10 gemeenten wat ze binnen de samenwerking samen willen gaan doen de komende jaren. Welke projecten gaan we oppakken om slagkrachtig en efficiënt samen te werken? Gemeenteraden worden daar natuurlijk ook bij betrokken. Indien aan de orde wordt de financiële vertaling van de nieuwe kernagenda o.a. middels een begrotingswijziging aan uw raad voorgelegd.

De komende maanden krijgt de RWB Nieuwe Stijl verder vorm. De taken op het thema economie worden bij de RWB weggehaald en ergens anders belegd. De Triple-Helix taken worden ondergebracht bij REWIN, overheidstaken worden voor een belangrijk deel ondergebracht bij Regio De Baronie en de Stedelijk Regio West Brabant (SRWB). Uw gemeente is onderdeel van Regio De Baronie, de SRWB zijn zes gemeenten waaronder Roosendaal en Bergen op Zoom. Welke taken exact worden ondergebracht bij *Regio De Baronie* en wat dit financieel betekent, is nog niet helder. Indien hier meer duidelijkheid over is, wordt dit onder andere middels een begrotingswijziging aan uw raad voorgelegd.

Wij zijn ambitieus in onze samenwerking en hopen samen met u te bouwen aan een sterke, herkenbare en slagvaardige Baronie, geworteld in onze dagelijkse verwevenheid en gericht op de toekomst van onze inwoners.

Met Vriendelijke Groet

Namens het Dagelijks Bestuur van Regio De Baronie

P.F.G. Depla
Voorzitter Regio De Baronie

H. Mertens
Directeur

15 APRIL 2026

REGIO Samen sterker dan
tien gemeenten
DE BARONIE

BEGROTING 2027

CONCEPTVERSIE

Inhoud

Inhoud	1
1. Inleiding	2
1.1. Ontwikkelingen die gevolgen hebben voor onze begroting	2
1.2. Financieel Kader	3
1.3. Overzicht begroting <i>Regio De Baronie</i> 2027.....	3
2. Uitvoeringsagenda.....	4
2.1 Kernprogramma Fysiek.....	4
2.1.1. Deelprogramma wonen.....	6
2.1.2. Deelprogramma duurzaamheid.....	8
2.1.4. Deelprogramma Mobiliteit	11
2.2 Kernprogramma Sociaal	13
2.3 Kernprogramma Veiligheid	13
3. Bedrijfsvoering.....	14
3.1 Toelichting baten en lasten Bedrijfsvoering	14
4. Paragrafen.....	15
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	15
4.2 Financiering	16
4.3 Paragraaf Bedrijfsvoering	17
5. Begroting & Financiën	17
5.1 Overzicht van baten en lasten	17
5.2 Meerjarenraming van baten en lasten GR Baronie 2028-2030.....	19
5.3 De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting	19
5.4 Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld.....	21
6. Vaststellingsbesluit	21

1. Inleiding

Voor u ligt de begroting 2027 van *Regio De Baronie*. Dit is de eerste begroting van de Gemeenschappelijke Regeling *Regio De Baronie*, het samenwerkingsverband dat de gemeenten Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Moerdijk, Oosterhout en Zundert in 2025 zijn gestart. In deze begroting geven wij een overzicht van de verwachte inkomsten en uitgaven en lichten wij toe hoe de beschikbare middelen doelmatig en verantwoord worden ingezet. Hiermee bieden wij inzicht in de financiële kaders en onderbouwing van onze activiteiten en doelstellingen.

De Baronie is een uniek mozaïek en een krachtige regio die door samenwerking aantrekkelijk en relevant wil zijn en blijven. De tien gemeenten van de *Regio De Baronie* werken intensief samen om regionale opgaven gezamenlijk en effectief aan te pakken. Eind 2024 is er een bestuurlijk besluit genomen om de samenwerking binnen de *Regio De Baronie* verder vorm te geven. Dit heeft geleid tot een voorstel voor de Gemeenschappelijke Regeling (GR) *Regio De Baronie*. Met deze GR ligt de samenwerking binnen *Regio De Baronie* formeel vast. Op 20 januari 2026 is de gemeenschappelijke regeling in werking getreden.

De Kernagenda 2025-2027 vormt de inhoudelijke basis van de samenwerking. Dit is een compacte en focusgerichte agenda waarin gezamenlijke thema's, projecten en prioriteiten zijn vastgelegd. De kernagenda geeft richting aan de regionale samenwerking en borgt dat alle gemeenten dezelfde prioriteiten nastreven. Op die manier ontstaat er ook samenhang tussen de werkzaamheden op lokaal en regionaal niveau.

Deze begroting 2027 is de concretere inhoudelijke en financiële vertaling van de Kernagenda 2025-2027. De begroting bevat de uitvoeringsagenda 2027, inclusief de onderverdeling van budgetten per programma, waarop de portefeuillehouders van *Regio De Baronie* hun werkprogramma baseren. Het is daarmee de basis en leidraad voor de bestuurders die actief zijn in de samenwerking.

1.1. Ontwikkelingen die gevolgen hebben voor onze begroting

In 2026 hebben er lokale verkiezingen plaatsgevonden, nieuwe raden en colleges van burgemeester en wethouders zijn samengesteld. Nieuwe coalitieakkoorden zijn geschreven om lokale ambities te kunnen realiseren. Het proces om tot een nieuwe Kernagenda 2027-2030 voor *Regio De Baronie* te komen is in 2026 gestart. Dit wordt onze nieuwe meerjarige agenda waarin gemeenten afspraken maken over de onderwerpen waarop gemeenten willen gaan samenwerken en welke resultaten ze samen willen behalen. Het is een nieuwe inhoudelijke basis voor de samenwerking in *Regio De Baronie*.

Ook is in 2026 het samenwerkingslandschap in onze regio verder ontwikkeld met als doel om beter en slagkrachtiger samen te werken. Zo is er besloten om de economische taken met ruimtelijke consequenties en de mobiliteitstaken niet meer onder te brengen bij de Regio West-Brabant (RWB) en de krachten van RWB en REWIN te gaan bundelen in één economische ontwikkelorganisatie. Daarnaast kennen gemeenten op het fysieke domein een samenwerking met provincie en waterschappen in de Stedelijke Regio Breda – Tilburg (SRBT). In deze samenwerking zijn in 2026 verder stappen gezet.

Alle bovenstaande ontwikkelingen hebben bij de totstandkoming van deze begroting nog niet plaatsgevonden en de gevolgen hiervan zijn dan ook nog niet meegenomen. Indien nodig zullen we na vaststelling van de nieuwe kernagenda en wanneer bijvoorbeeld de doorontwikkeling van REWIN/RWB en de SRBT daarom vragen, door middel van een begrotingswijziging de begroting aanpassen.

1.2. Financieel Kader

Normaliter stellen de gemeenteraden jaarlijks de richtlijnen voor de begroting van de gemeenschappelijke regeling *Regio De Baronie* vast. Bij het opstellen van de Begroting 2027 is dat nog niet het geval voor *Regio De Baronie*. Het jaar 2026 is namelijk het eerste jaar van onze GR, het jaar waarin we starten met een volledige Planning- en Controlcyclus. De eerste producten zijn kaderbrief 2027 en de begroting 2027, in de loop van 2026 stellen we de benodigde richtlijnen en verordeningen op.

Als financieel uitgangspunt hebben we de begroting die afgesproken is voor het start- en overgangsjaar van de regionale samenwerking gehanteerd. Deze cijfers zijn ook opgenomen in de gemeentelijke begrotingen die door de gemeenteraden zijn vastgesteld. Zoals afgesproken in de herijkte nota verbonden partijen wordt de begroting geïndexeerd op basis van de loonontwikkeling en prijsontwikkelingen. Hiervoor worden 'de index van de loonvoet sector overheid' en 'de index van de netto materiele consumptie' gevolgd die worden gepubliceerd door het CBS.

Op basis van deze indexering stijgt de bijdrage per inwoner van € 1,74 in 2026 naar € 1,79 in 2027.

1.3. Overzicht begroting *Regio De Baronie* 2027

De totaalbegroting is opgesteld op basis van het vastgestelde financieel kader en de gemeentelijke bijdrage per inwoner. De lasten zijn uitgesplitst per thema, de nadere uitwerking is opgenomen in hoofdstuk 2 tot en met 3. Hoofdstuk 4 bevat de volledige begroting conform de BBV-vereisten. Deze begroting vormt de financiële basis voor de uitvoeringsagenda 2027. De bijdrage per gemeente is berekend op basis van het aantal inwoners (voorlopige CBS-cijfers per 1 januari 2026). Na publicatie van de definitieve cijfers in Q2 2026 wordt het overzicht zo nodig geactualiseerd.

Verdeelsleutel begroting *Regio De Baronie* op basis van bijdrage per inwoner

Aantal inwoners Baronie per 1 januari 2026 (NB: op basis van de voorlopige cijfers CBS)				
Gemeente	Aantal	2025	2026	2027
Alphen-Chaam	10.510	€ 17.731	€ 18.321	€ 18.821
Altena	58.736	€ 98.484	€ 102.387	€ 105.182
Baarle-Nassau	7.205	€ 11.960	€ 12.560	€ 12.902
Breda	188.779	€ 318.074	€ 329.075	€ 338.058
Drimmelen	28.294	€ 47.648	€ 49.321	€ 50.668
Etten-Leur	45.457	€ 76.448	€ 79.239	€ 81.403
Geertruidenberg	21.944	€ 37.282	€ 38.252	€ 39.297
Moerdijk	38.274	€ 64.371	€ 66.718	€ 68.540
Oosterhout	58.380	€ 97.889	€ 101.767	€ 104.545
Zundert	22.809	€ 38.113	€ 39.760	€ 40.846
Totaal	480.388	€ 808.000	€ 837.400	€ 860.261

2. Uitvoeringsagenda

De samenwerking binnen *Regio de Baronie* richt zich in 2027 op drie inhoudelijke kernprogramma's: Fysiek, Sociaal en Veiligheid. Binnen deze programma's staat bestuurlijke afstemming en kennisdeling centraal. Afhankelijk van het kernprogramma wordt daarnaast ingezet op gezamenlijke prioritering en inhoudelijke samenhang tussen gemeenten. *Regio De Baronie* fungeert daarbij ook als verbindende schakel tussen de individuele gemeenten en bovenregionale samenwerkingsverbanden. De samenwerking is in de basis procesmatig van aard. Indien bestuurlijke besluten, kan daarnaast uitvoering gegeven worden aan gezamenlijke acties, verkenningen of andere uitvoeringsactiviteiten binnen de betreffende vakgebieden. We willen hierop inzet om de slagkrachtig en efficiënt te werken.

De vier gezamenlijke, collectieve ambities voor de samenwerking binnen *Regio De Baronie*:

- versterken van de inhoudelijke afstemming;
- vergroten van gezamenlijke uitvoeringskracht;
- stroomlijnen van bestuurlijke overleggen;
- borgen van democratische legitimiteit en betrokkenheid.

Bron: *Kernagenda 2025-2027*

In voorgaande jaren werd binnen *Regio De Baronie* primair gesproken over (vak)portefeuillehoudersoverleggen ((vak)Poho's). Met ingang van deze begroting kiezen we voor een programmatische indeling met drie kernprogramma's: Fysiek, Sociaal en Veiligheid. Elk kernprogramma kan uit meerdere deelprogramma's bestaan. De poho's blijven als bestuurlijke gremia bestaan; de wijziging betreft uitsluitend een andere, meer samenhangende programmatische duiding van de samenwerking. De poho's zijn en blijven verantwoordelijk voor het eigen programma en het behalen van resultaten daarbinnen.

Deze programmatische indeling vormt bovendien een stevige basis voor de toekomstige samenwerking. Binnen de begroting ontstaat meer ruimte en flexibiliteit om groei of verdere ontwikkeling binnen de inhoudelijke programma's op een beheerste manier op te vangen. Daarmee is de begroting beter voorbereid op toekomstige beleidsontwikkelingen, en kan gericht worden ingespeeld op uitbreiding of verdieping van de programma's wanneer dat nodig blijkt.

Het Programma Fysiek vormt een belangrijke drager van de ambities zoals vastgelegd in de kernagenda 2025–2027 van *Regio De Baronie*. Het omvat een breed palet aan opgaven, die binnen gemeenten veelal zijn belegd bij verschillende portefeuillehouders. Om samenhang, bestuurlijke focus en uitvoeringskracht te waarborgen, is dit kernprogramma uitgewerkt in vier samenhangende deelprogramma's. Deze deelprogramma's vormen de inhoudelijke basis en uitvoeringsagenda voor het betreffende kernprogramma. Het betreft de volgende deelprogramma's:

- Wonen
- Duurzaamheid
- Economie
- Mobiliteit

2.1 Kernprogramma Fysiek

Het kernprogramma Fysiek geeft uitvoering aan de activiteiten die binnen dit programma opgenomen zijn in de Kernagenda 2025–2027 van *Regio De Baronie*. Binnen het fysieke domein werken we concreet aan

versterking van onze ruimtelijke, economische, mobiliteits- en duurzaamheidsagenda. Het kernprogramma fysiek draagt vanuit het fysieke domein bij aan de realisatie van de brede samenwerkingsambities.

Doel van het kernprogramma fysiek in 2027

Het doel van het kernprogramma Fysiek in 2027 is het versterken van de regionale samenhang bij fysieke opgaven en het zorgen voor een heldere en effectieve positionering van De Baronie binnen de SRBT en andere bovenregionale samenwerkingen. Daarmee draagt het programma bij aan:

- Het gezamenlijk inspelen op grensoverstijgende maatschappelijke opgaven;
- Het vergroten van bestuurlijke effectiviteit;
- Het voorkomen van versnippering en dubbel werk tussen schaalniveaus;
- Het versterken van de regionale invloed richting provincie en Rijk.

Positionering kernprogramma fysiek binnen de SRBT

In de kernagenda is afgesproken dat gemeenten onderwerpen gezamenlijk kunnen inbrengen op SRBT-niveau, maar deze ook regionaal binnen *Regio De Baronie* verder kunnen uitwerken. Binnen het kernprogramma Fysiek wordt dit concreet vormgegeven door:

- Het voorbespreken en duiden van agenda-onderwerpen van de SRBT;
- Het leveren van inhoudelijke input voor documenten en trajecten op SRBT-niveau;
- Het agenderen van voorstellen richting de SRBT Bestuurlijke Integratietafel (BIT).

Het kernprogramma Fysiek fungeert daarmee als een belangrijk schakelpunt tussen de 10 Baroniegemeenten en de SRBT. Uitgangspunt is dat de inhoud leidend is bij de vraag op welk schaalniveau een onderwerp wordt behandeld.

Opgaven kernprogramma Fysiek in 2027

De concrete focus van het kernprogramma Fysiek ligt op:

- Het voorbereiden van bestuurlijke overleggen van de SRBT;
- Het signaleren van consequenties van SRBT besluiten voor de Baronie en – waar nodig het organiseren van gezamenlijke opvolging;
- Het voeren van het integrale gesprek tussen de tien gemeenten over regionale fysieke vraagstukken;
- Het opstellen en actualiseren van het fysieke onderdeel van de kernagenda;
- Het bewaken van de voortgang van de kernagenda op dit domein.

De voorbereiding en nazorg van SRBT-overleggen is een dus vast agendapunt in het kernprogramma Fysiek. Dit is niet bedoeld om voorstellen namens de regio vooraf vast te leggen, maar om te bepalen welke gezamenlijke organisatie of afstemming nodig is naar aanleiding van SRBT-besluitvorming.

Borgen inhoudelijke samenhang in het kernprogramma fysiek

Binnen het fysieke domein komen wonen, duurzaamheid, economie en mobiliteit samen. Sommige thema's raken meerdere deelprogramma's, bijvoorbeeld:

- De relatie tussen woningbouw en mobiliteitsmaatregelen;
- De ruimtelijke impact van de energietransitie;
- De transitie van het landelijk gebied;
- De afstemming tussen economische ontwikkeling en werklocaties.

Nieuwe trends en ontwikkelingen met een integraal karakter worden altijd in het kernprogramma Fysiek geagendeerd, mede met het oog op inspiratie en kennisdeling.

Begroting Kernprogramma Fysiek	Lasten	Baten	Saldo
Werkbudget	€ 12.500		€ 12.500
Bijdrage Baronie-gemeenten aan programmabureau SRBT	€ 150.000		€ 150.000
Coördinatie en ondersteuning (netwerk coördinatoren)	€ 154.500		€ 154.500
Totaal	€ 317.000		€ 317.000
Gemeentelijke bijdrage (inwonerbijdrage)		€ 317.000	€ 317.000
Totaal		€ 317.000	€ 317.000
Saldo programma	€ 317.000	€ 317.000	€ 0

Binnen het kernprogramma Fysiek zijn in 2027 drie kostensoorten opgenomen. Het werkbudget van €12.500 is bedoeld voor beperkte proces- en programmakosten, zoals kennisdeling, voorbereiding van bestuurlijke overleggen en kleinschalige inhoudelijke ondersteuning. Daarnaast is een bedrag van €150.000 opgenomen als bijdrage van de Baronie-gemeenten aan het programmabureau SRBT zoals opgenomen in eerdere samenwerkingsafspraken. Voor de coördinatie en ondersteuning van het kernprogramma is €154.500 geraamd voor de inzet van de netwerkcoördinatoren. De totale lasten van het kernprogramma Fysiek komen daarmee uit op €317.000. Deze lasten worden volledig gedekt vanuit de inwonersbijdrage.

De ambtelijke ondersteuning van dit programma wordt primair verzorgd door de themasecretaris van de gemeente Etten-Leur Structurele uitvoeringsmiddelen of programmatische financiering die zijn nog niet opgenomen binnen deze begroting vloeien voort uit de nog op te stellen Kernagenda 2027-2032..

2.1.1. Deelprogramma wonen

Wat willen we bereiken?

Binnen het deelprogramma Wonen wordt ingezet op zowel strategische regionale samenwerking als concrete uitvoering. De inzet richt zich op:

- Een gezamenlijke strategische regionale visie voor De Baronie.
- Tijdige implementatie van relevante nieuwe wetgeving, waaronder de Wet versterking regie op de volkshuisvesting.
- Een uniforme en regionaal afgestemde aanpak van urgentieregelingen, huisvestingsverordeningen en de verdeling van aandachtsgroepen (fair share).
- Een duidelijke regionale positionering ten aanzien van nieuwbouw en het beter benutten van de bestaande woningvoorraad.
- Een toekomstbestendige woningbouwprogrammering binnen de SRBT-samenwerking.
- Implementatie van het regionaal afsprakenkader Wonen en Zorg, inclusief een evenwichtige verdeling van woonzorgopgaven.

Wat gaan we ervoor doen in 2027?

A. Strategische regionale visie Baronie

- Uitvoeren van een impactanalyse en voorbereiden van de implementatie van de Wet versterking regie op de volkshuisvesting (verwachte inwerkingtreding 2026), waarbij de voorbereidende werkzaamheden reeds in 2026 hebben plaatsgevonden.
- Uitwerken van een gezamenlijke regionale lijn voor urgentieregelingen, huisvestingsverordeningen en fair share, waarvoor de voorbereiding en afstemming al in 2026 zijn gestart.
- Bepalen van de regionale positionering ten aanzien van nieuwbouw en het beter benutten van de bestaande woningvoorraad.

A. Strategische inzet binnen SRBT-samenwerking

- Herijken en implementeren van de SRBT-woondeal (blik op 2034, doorkijk naar 2040), waarbij het op dit moment nog onduidelijk is of herijking in 2026 daadwerkelijk plaatsvindt. Momenteel ligt een actualisatie van de cijfers ter besluitvorming voor bij de colleges en wordt, mede afhankelijk van de wensen en behoefte van het Rijk en de provincie, later dit jaar (2026) bepaald of en hoe herijking zal plaatsvinden.
- Opstellen van een strategische woningbouwprogrammering en toekomstig regionaal volkshuisvestingsprogramma, inclusief monitoring.
- Regionale afstemming van gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma's op bovenlokale opgaven, waarbij gemeenten in 2026 al starten met de voorbereidingen. Op de SRBT-woontafel wordt ambtelijk gewerkt aan een gezamenlijke regionale basis, onder andere in samenwerking met de VNG. De daadwerkelijke vaststelling van de nieuwe programma's wordt naar verwachting pas in 2027 gerealiseerd.
- Uitvoeren van de woontoets: gezamenlijk beoordelen van woningbouwplannen in lijn met de geactualiseerde Woondeal.

B. Uitvoeringsthema: Wonen en zorg

- In samenwerking met het kernprogramma Sociaal afstemming organiseren over het regionaal afsprakenkader Wonen en Zorg, waarbij het afsprakenkader reeds is vastgesteld en er een actieprogramma ligt voor 2025 en 2026. Het vervolg en de verdere invulling voor de periode vanaf 2027 worden in de loop van het komende jaar nader uitgewerkt.
- Faciliteren en stimuleren van innovatieve woonzorgvormen.
- Implementeren van een uniforme regionale basis voor fair share voor wettelijk urgente (zoals opgenomen in de conceptwet versterking regie op de volkshuisvesting), exclusief statushouders, waarbij de voorbereidingen reeds lopen en er momenteel een regionaal afsprakenkader fair share Baronie ter besluitvorming bij de colleges ligt. De implementatie en uitvoering vinden gefaseerd plaats in 2026 en 2027.
- Maken van regionale afspraken met woningcorporaties over de verdeling van woonzorgopgaven.

Wat gaat het kosten?

Begroting deelprogramma Wonen	Lasten	Baten	Saldo
Werkbudget	€ 12.500		€ 12.500
Totaal	€ 12.500		€ 12.500
Gemeentelijke bijdrage (inwonerbijdrage)			
		€ 12.500	€ 12.500
Totaal		€ 12.500	€ 12.500
Saldo programma			
	€ 12.500	€ 12.500	€ 0

Voor de uitvoering binnen dit deelprogramma een werkbudget van € 12.500 geraamd. Dit budget wordt onder andere ingezet voor inspiratie en kennisdeling, het organiseren van bijeenkomsten met externe sprekers en het uitvoeren van kleinschalige verkenningen en onderzoeken ter ondersteuning van de bestuurlijke besluitvorming. Voor de verdere inhoudelijke uitvoering zijn aanvullende activiteiten voorzien.

De ambtelijke ondersteuning van dit programma wordt primair verzorgd door de themasecretaris van de gemeente Breda. Structurele uitvoeringsmiddelen of programmatische financiering die zijn nog niet opgenomen binnen deze begroting vloeien voort uit de nog op te stellen Kernagenda 2027-2032.

2.1.2. Deelprogramma duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

Binnen het deelprogramma Duurzaamheid wordt ingezet op strategische regionale afstemming op de specifiek benoemde duurzaamheidsthema's uit de kernagenda. Daarbij wordt per thema gezien in hoeverre gezamenlijke afstemming, kennisdeling of verdere samenwerking binnen De Baronie wenselijk en passend is. De inzet vindt plaats in verbinding met bredere West-Brabantse structuren, waarbij rekening wordt gehouden met de bestuurlijke keuzes zoals besproken binnen het deelprogramma Duurzaamheid. De inzet richt zich op:

- Gezamenlijke invulling van het perspectief voor het landelijk gebied binnen de SRBT-samenwerking, met water en bodem als basis.
- Een gezamenlijke koers voor ruimtelijke en duurzame ontwikkeling van het landelijk gebied.
- Uitvoering van de tweede cyclus van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (2025–2030).
- Regionale afstemming op eenduidige implementatie van SPRONG-regels in omgevingsplannen.
- Samenwerking binnen de Baronie op de thema's:
  - Impuls Kaderrichtlijn Water (KRW)
  - Klimaatadaptatie
  - Water- en rioolbeheer
  - Grondstoffen (transitie van afval naar grondstof)
  - Afstemming binnen West-Brabant via klimaatkringen en andere regionale structuren.
- Besluitvorming over eventuele aanvullende thema's (zoals milieu of gezonde fysieke leefomgeving) in het kader van de nieuwe kernagenda.

Wat gaan we ervoor doen in 2027?

A. Perspectief landelijk gebied (SRBT)

- Voorbereiden van de gezamenlijke invulling van het perspectief voor het landelijk gebied dat in 2026 binnen de SRBT-samenwerking wordt opgesteld.
- Afstemmen van specifieke onderdelen aan het deelprogramma Duurzaamheid.

B. Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) 2025–2030

- Uitvoeren van stresstesten.
- Voeren van risicodialogen.
- Actualiseren van uitvoeringsagenda's klimaatadaptatie.
- Samenwerken via de klimaatkringen en in afstemming met andere regio's binnen West-Brabant.

C. Implementatie SPRONG – Omgevingsplannen

- Voorbereiden op de overdracht van de resultaten uit het SPRONG-traject (regels voor omgevingsplannen) eind 2026.
- Regionale afstemming op eenduidige implementatie in omgevingsplannen in het kader van gezamenlijke vergunningverlening en handhaving via de Omgevingsdienst.

D. Uitvoeringsthema's binnen de Baronie

- Impuls Kaderrichtlijn Water (KRW).
- Klimaatadaptatie via twee klimaatkringen binnen de Baronie en in brede afstemming binnen West-Brabant.
- Water- en rioolbeheer via de waterkring (Baronie-Zuid).
- Samenwerking op het thema grondstoffen door 8 van de 10 Baronie-gemeenten, met focus op de transitie van afval naar grondstof.
- Voeren van de discussie over eventuele aanvullende thema's in het kader van de nieuwe kernagenda.

Wat gaat het kosten?

Begroting deelprogramma Duurzaamheid	Lasten	Baten	Saldo
Werkbudget	€ 12.500		€ 12.500
Totaal	€ 12.500		€ 12.500
Gemeentelijke bijdrage (inwonerbijdrage)		€ 12.500	€ 12.500
Totaal		€ 12.500	€ 12.500
Saldo programma	€ 12.500	€ 12.500	€ 0

Voor de uitvoering binnen dit deelprogramma is een werkbudget van € 12.500 geraamd. Dit budget wordt onder andere ingezet voor inspiratie en kennisdeling, het organiseren van bijeenkomsten met externe sprekers en het uitvoeren van kleinschalige verkenningen en onderzoeken ter ondersteuning van de bestuurlijke besluitvorming.

De ambtelijke ondersteuning van dit programma wordt primair verzorgd door de themasecretaris van de gemeente Breda. Structurele uitvoeringsmiddelen of programmatische financiering die zijn niet opgenomen binnen deze begroting vloeien voort uit de nog op te stellen Kernagenda 2027-2032.

2.1.3. Deelprogramma Economie

Wat willen we bereiken?

Binnen het deelprogramma Economie zetten wij in op de strategische regionale afstemming, versterking van de economische structuur en verbinding met de West-Brabantse samenwerkingsstructuren. Daarbij verhoudt het deelprogramma Economie zich nadrukkelijk tot de bestuursopdracht Economie binnen de SRBT en wordt actief aangesloten bij de daag geformuleerde prioriteiten en ontwikkelrichtingen.

De inzet richt zich op:

- Een goede positionering van *Regio De Baronie* binnen de nieuwe economische structuur (RWB Nieuwe Stijl, REWIN 2.0 en EBWB).
- Bestuurlijke en inhoudelijke afstemming gericht op de nieuwe economie.
- Versterking van het economisch profiel binnen de SRBT-samenwerking, waaronder Human Centered Innovation (HCI).
- Een regionaal afgestemde ruimtelijk-economische ontwikkeling van werklocaties.
- Verduurzaming, revitalisering en beter benutten van bedrijventerreinen.
- Versterking van logistiek en het maritieme cluster.
- Inzicht in en versterking van het vestigingsklimaat.
- Structurele kennisdeling binnen de regio.

Wat gaan we ervoor doen in 2027?

Coördinatie richting EBWB en Rewin 2.0

- Beleids- en netwerkontwikkeling vanuit de overheid gericht op regionale economische strategie en innovatie ('nieuwe economie').
- Bestuurlijke afstemming gericht op de nieuwe economie.
- Leveren van inhoudelijke in- en output richting de EBWB.
- Voorbereiding richting EBWB (triple helix-projecten).
- Scheppen van ruimtelijke randvoorwaarden (bedrijventerreinen/ruimte) ten behoeve van innovatie en kennisvalorisatie.

A. Strategische Economische Agenda i.r.t. SRBT

- Voorbereiden en inbrengen van Baronie-input voor acties en opdrachten binnen de Economische Agenda SRBT.
- Versterken economisch profiel SRBT (Human Centered Innovation – HCI)
- Opstellen regionaal ruimtelijk-economische visie (HCI, logistiek, basis-economie).
- Versterken toegevoegde waarde logistieke sector (innovatie, verduurzaming, watergebonden locaties, revitalisering) (SRBT B5).
- Onderzoek naar ruimtelijk-economische versterking van het maritieme cluster (SRBT B8).

B. Werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren, detailhandel)

- Regionale afstemming ruimtelijke plannen.
- Uitvoering kwalitatieve afspraken bedrijventerreinen Baronie:
- Inzichtelijk maken van (onder)benutting op geselecteerde terreinen;
- Inventariseren en regionaal beschikbaar maken van bestaande onderzoeken;
- Afstemmen acties 'beter benutten' met SRBT (B7).
- Uitwerking ontwikkelstrategie Werklocaties SRBT 2040 (SRBT B3), inclusief:
  - Programmering nieuwe grootschalige werklocaties;
  - Verduurzaming en verdichting bestaande locaties;
  - Integrale ruimtelijke afweging.
- Uitwerken GRIP-afspraken grootschalige bedrijfsvestigingen (SRBT B9).
- Update SPUK-regeling Verduurzaming Bedrijventerreinen.
- Organiseren kennisdeling revitalisering bedrijventerreinen (SRBT B7).

C. Nieuwe Economie/ Vestigingsklimaat

- Voor zover taken (deels) verschuiven vanuit RWB:
- Verkennen regionale potentie nieuwe economie
- Analyse vestigingsklimaat en benodigde acties;
- Vertalen regionale verkenning naar lokale/samenwerkingsagenda's;
- Ondersteunen borging acties vestigingsklimaat;
- Faciliteren inbreng nieuwe economie bij:
- Afwegingen stedelijke regio's en districten;
- Energie-infrastructuur (pMIEK, RES);
- Bijdrage aan behoeftenonderzoek en ontwikkeling van broedplaatsen/innovatiehubs.

D. Inspiratie en kennisdeling

- Vast agendapunt binnen het deelprogramma Economie.
- Agenderen van nader te bepalen thema's met economische component (bijv. vrijetijdseconomie).

Wat gaat het kosten?

Begroting deelprogramma Economie	Lasten	Baten	Saldo
Werkbudget	€12.500		€12.500
Totaal	€12.500		€12.500
Gemeentelijke bijdrage (inwonerbijdrage)		€12.500	€12.500
Totaal		€12.500	€12.500
Saldo programma	€12.500	€12.500	

Voor de uitvoering binnen dit deelprogramma is een werkbudget van € 12.500 geraamd. Dit budget wordt onder andere ingezet voor inspiratie en kennisdeling, het organiseren van bijeenkomsten met externe sprekers en het uitvoeren van kleinschalige verkenningen en onderzoeken ter ondersteuning van de bestuurlijke besluitvorming.

De ambtelijke ondersteuning van dit programma wordt primair verzorgd door de themasecretaris van de gemeente Oosterhout. Structurele uitvoeringsmiddelen of programmatische financiering die zijn nog niet opgenomen binnen deze begroting vloeien onder andere voort uit de nog op te stellen Kernagenda 2027-2032.

2.1.4. Deelprogramma Mobiliteit

Wat willen we bereiken?

Binnen het deelprogramma Mobiliteit positioneren wij ons actief binnen de Stedelijke Regio Breda- Tilburg (SRBT). Wij werken aan een mobiliteitstransitie die aansluit bij de lokale maat en de mobiliteitsbehoefte van inwoners. Deze mobiliteitstransitie is gericht op een toekomstbestendig, duurzaam en bereikbaar mobiliteitssysteem voor De Baronie. Daarbij zetten wij in op:

- Het vergroten van nabijheid voor inwoners en het beperken van mobiliteitsarmoede;
- Het versterken van multimodale regionale en internationale bereikbaarheid;
- Het bijdragen aan een gezonde leefomgeving;
- Het realiseren van deze ambities in het licht van de Multimodale Agenda Zuid-Nederland, die in samenwerking met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de provincies Noord-Brabant en Limburg wordt opgesteld.

Binnen SRBT spelen onder meer de volgende vraagstukken:

- Hoe vertalen we het Meerjarig Multimodaal Programma (M3P SRBT) naar concrete afspraken met Rijk en provincie?
- Hoe zorgen we voor optimale benutting van provinciale middelen (RMP)?
- Hoe gaan we om met het on-hold zetten van de A58 projecten?
- Hoe versterken we het OV-bereikbaarheid en fietsbereikbaarheid?
- Hoe verbeteren we verkeersveiligheid en fietsbereikbaarheid?
- Hoe stemmen we mobiliteitsopgaven af tussen De Baronie en Hart van Brabant?

Regio De Baronie wil binnen deze vraagstukken een actieve en sturende rol vervullen.

Wat gaan we ervoor doen in 2027?

Binnen de *Regio De Baronie* werken we intensief samen aan mobiliteitsopgaven. Tegelijkertijd constateren we dat de belangrijkste mobiliteitsvraagstukken zich op dit moment vooral op een bredere, bovenregionale schaal voordoen. Daarom vindt de primaire inhoudelijke samenwerking plaats binnen de mobiliteitstafel van de SRBT, waar de schaalgrootte beter aansluit bij de aard en omvang van de opgaven. In 2027 zetten we deze werkwijze voort zoals in 2025 en 2026.

De SRBT-samenwerking heeft een informeel karakter: de inhoudelijke afstemming, gezamenlijke verkenningen en beleidsvorming vinden daar plaats. De formele besluitvorming blijft belegd binnen de gemeenschappelijke regelingen de Baronie en Hart van Brabant. Alle SRBT-gemeenten leveren capaciteit voor zowel de ambtelijke voorbereiding als de bestuurlijke overleggen, terwijl de regio's Baronie en Hart van Brabant gezamenlijk zorgdragen voor de coördinatie. Wanneer mobiliteitsvraagstukken uitsluitend de Baronie raken, worden deze besproken binnen het Baronie-portefeuillehouderoverleg.

Actieve deelname en bestuurlijke inzet

- Deelname aan het mobiliteitsteam SRBT
- Inbreng leveren in Multimodale Agenda Zuid-Nederland (MMA), Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) en Brabantbrede mobiliteitsoverleggen.
- Afstemming tussen De Baronie en Hart van Brabant.
- Monitoring van voortgang en inzet van regionale lobby.

De inzet wordt ondersteund door een coördinator mobiliteit binnen de SRBT, die gezamenlijk wordt gefinancierd door Hart van Brabant en *Regio De Baronie*. Concrete projecten die uitgevoerd worden binnen de SRBT:

A. Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP 2026–2027)

- Gezamenlijk opwerken van gemeentelijke projecten tot concrete RMP-aanvragen.
- Monitoring van indiening en benutting van provinciale middelen.
- Bijsturing ter voorkoming van onderbenutting.

B. A58 – no regret-pakket

- Coördinatie en afstemming van regiobrede maatregelen (werkgeversaanpak, logistieke aanpak, quick wins).
- Afstemming van aanvullende lokale maatregelen gericht op leefbaarheid en bereikbaarheid.

C. OV en gedeelde mobiliteit

- Samenwerking aan experimenten met deelmobiliteit.
- Ontwikkeling regionaal deelmobiliteitssysteem.
- Inzet van externe begeleiding waar nodig.

D. Bus Rapid Transit (BRT)

- Onderzoek naar inzet van BRT op de corridor Breda – Gorinchem – Utrecht.
- Inbreng vanuit De Baronie in relatie tot bereikbaarheid en gebiedsontwikkeling.

E. Fiets en verkeersveiligheid

- Investeren in fietsinfrastructuur.
- Vertaling Brabants hoofdfietsnetwerk naar toekomstige RMP-cycli.
- Uitvoering en voorbereiding van maatregelpakketten verkeersveiligheid.
- Programma veilige schoolfietsroutes.
- Mensgerichte maatregelen en de subsidiestromen

Wat gaat het kosten?

Begroting deelprogramma Mobiliteit	Lasten	Baten	Saldo
Werkbudget	€ 12.500		€ 12.500
Totaal	€ 12.500		€ 12.500
Gemeentelijke bijdrage (inwonerbijdrage)		€ 12.500	€ 12.500
Totaal		€ 12.500	€ 12.500
Saldo programma	€ 12.500	€ 12.500	€ 0

Voor de uitvoering binnen dit deelprogramma is een werkbudget van € 12.500 geraamd. Dit budget wordt onder andere ingezet voor inspiratie en kennisdeling, het organiseren van bijeenkomsten met externe sprekers en het uitvoeren van kleinschalige verkenningen en onderzoeken ter ondersteuning van de bestuurlijke besluitvorming. Structurele uitvoeringsmiddelen of programmatische financiering die zijn niet opgenomen binnen deze begroting vloeien voort uit de nog op te stellen Kernagenda 2027-2032.

De ambtelijke ondersteuning van dit programma wordt primair verzorgd door de themasecretaris van de gemeente Breda. Alle gemeenten leveren capaciteit voor zowel de ambtelijke voorbereiding als de bestuurlijke overleggen, terwijl de regio's Baronie en Hart van Brabant gezamenlijk zorgdragen voor de coördinatie. Wanneer mobiliteitsvraagstukken uitsluitend de Baronie raken, worden deze besproken binnen het Baronie-portefeuillehouder overleg.

2.2 Kernprogramma Sociaal

Het kernprogramma Sociaal is in De Baronie een ingroeithema. In 2025 is gekozen voor een thematische aanpak tijdens de Baroniedagen, met als doel om van elkaar te leren. De samenwerking laat op dit moment een versnipperd beeld zien, maar gemeenten weten elkaar op het gebied van kennisdeling goed te vinden. Dit komt doordat zij allemaal werken aan dezelfde ontwikkeling: het opnieuw inrichten van het stelsel van het sociaal domein.

De focus gaat hierbij liggen op het versterken van de sociale basis, het opzetten van sterke lokale teams (SLT's) en het verminderen van de druk op specialistische zorg. We maken daarmee een beweging van individuele voorzieningen naar meer collectieve en laagdrempelige voorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn.

De primaire doelstelling van de samenwerking binnen het programma Sociaal is om te inspireren, van elkaar te leren en samen te ontwikkelen. Daar zit energie op. Er liggen veel inhoudelijke vragen rond "de beweging naar voren" waar gemeenten elkaar veel in te bieden hebben. Alle gemeenten kunnen de lessen die daaruit voortkomen inbrengen en toepassen binnen de bestaande samenwerkingsverbanden. Wanneer er vanuit deze inhoudelijke samenwerkingen momenten ontstaan om slimmer samen te werken en processen slimmer te organiseren, is dat het moment om de bestaande structuren tegen het licht te houden en waar nodig aan te passen.

De ambtelijke ondersteuning van deze Poho wordt primair verzorgd door de themasecretaris van de gemeente Altena.

Begroting kernprogramma Sociaal	Lasten	Baten	Saldo
Werkbudget	€ 0		€ 0
Totaal	€ 0		€ 0
Gemeentelijke bijdrage (inwonerbijdrage)		€ 0	€ 0
Totaal		€ 0	€ 0
Saldo programma	€ 0	€ 0	€ 0

2.3 Kernprogramma Veiligheid

Op de Baroniedagen houden de burgemeesters ook hun reguliere afstemmingsoverleg op het gebied van Openbare Orde en Veiligheid (DDO). Dit doen zij samen met de veiligheidspartners van het Openbaar Ministerie, Politie en (bij gelegenheid) als district van de Veiligheidsregio Midden en West-Brabant. Op het thema Zorg en Veiligheid wordt cross-over afstemming gezocht met de portefeuillehouders in het programma Sociaal. De ambtelijke ondersteuning van deze Poho wordt primair verzorgd door de themasecretaris van de gemeente Breda.

Begroting kernprogramma Veiligheid	Lasten	Baten	Saldo
Werkbudget	€ 0		€ 0
Totaal	€ 0		€ 0
Gemeentelijke bijdrage (inwonerbijdrage)		€ 0	€ 0
Totaal		€ 0	€ 0
Saldo programma	€ 0	€ 0	€ 0

3. Bedrijfsvoering

De regionale samenwerking wordt mede mogelijk gemaakt door het regiobureau van *Regio De Baronie*. Hier faciliteert een klein basisteam dagelijks de publieke regionale samenwerking. Enerzijds zijn hier primaire processen belegd, zoals de Planning- en Controlcyclus, het coördineren van de regionale vergadercyclus, of het regionale informatie en archiefbeheer. Anderzijds wordt vanuit het regiobureau coördinatie gevoerd op de uitvoering van de kernagenda, waaruit projecten en activiteiten voortkomen.

In *Regio De Baronie* is netwerksamenwerking het leidende principe. Het uitgangspunt is dat, samen met het regiobureau, de ambtelijke capaciteit uit de tien gemeenten wordt ingezet. Het zijn de eigen mensen van de gemeenten die samenwerken met bestuurders aan de regionale opgaven. In hoofdstuk 2 is aangegeven vanuit welke gemeenten de ambtelijke ondersteuning voor de programma's wordt geleverd. Daarmee houden we de lijnen kort, zijn de collega's van de 10 gemeenten en het regiobureau 'dichtbij' en organiseren we het bestuurlijk en ambtelijk proces en de slagkracht op de lopende projecten.

De vraagstukken waarmee we te maken krijgen, beperken zich niet tot de regiogrenzen en zijn complex van aard. Hiervoor werken we nauw samen met collega's van o.a. Hart van Brabant in de SRBT-samenwerking. Het regiobureau overlegt ook met de griffiers om te komen tot een regionale adviescommissie en de organisatie van radenavonden.

Bedrijfsvoering	Lasten	Baten	Saldo
Directie en ondersteuning	€ 220.000		€ 220.000
DVO - stafdiensten	€ 72.800		€ 72.800
Communicatie (incl. adviseur)	€ 80.000		€ 80.000
Werkbudget w.o. Baroniedagen	€ 65.000		€ 65.000
Onvoorzien	€ 35.661		€ 35.661
Automatisering	€ 19.800		€ 19.800
Totaal	€ 493.261		€ 493.261
<hr/>			
Gemeentelijke bijdrage (inwonerbijdrage)		€ 493.261	€ 493.261
Totaal		€ 493.261	€ 493.261
Saldo programma	€ 493.261	€ 493.261	€ 0

3.1 Toelichting baten en lasten Bedrijfsvoering

De kosten die zijn verbonden aan de bedrijfsvoering van het regiobureau worden gedekt door de gemeentelijke bijdragen aan de *Regio De Baronie*. De stijging van de kosten voor bedrijfsvoering hebben enkel betrekking op loon- en prijsindexatie. De post onvoorzien is opgenomen omdat de samenwerking nog in ontwikkeling is, dit betekent dat bijvoorbeeld externe juridische expertise nodig is die nu niet is voorzien.

4. Paragrafen

Met de invoering van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in 2004 is met betrekking tot de verslaggeving een aantal verplichte paragrafen (beleidsuitgangspunten van beheersmatige activiteiten) voorgeschreven, te weten:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

Niet alle paragrafen zijn van toepassing op Regio De Baronie. Hieronder wordt enkel een toelichting gegeven op de op de Baronie van toepassing zijnde paragrafen.

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de mate waarin onze gemeenschappelijke regeling in staat is om financiële tegenvallers en onvoorziene risico's op te vangen, zonder dat dit direct leidt tot aanpassingen in het beleid of de uitvoering van onze taken. In deze paragraaf leggen wij de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's die wij als organisatie lopen.

De risicowaarde bedraagt € 50.000 en heeft betrekking op de kwetsbaarheid van de organisatie in verband met de beperkte formatie. Ingeval van ziekte zal er ingehuurd moeten worden, het weerstandsvermogen bedraagt afgerond € 165.000 en is daarmee ruim voldoende.

Kengetallen

	B 2027	B 2028	B 2029	Toelichting
1. Netto schuldquote: relateert de schuldpositie van de gemeente aan de inkomstenstroom	0%	0%	0%	De Baronie heeft geen schuldpositie, de uitgaven worden volledig gedekt uit de inwonerbijdragen
1a. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0%	0%	0%	
2. De solvabiliteitsratio: indicator om inzicht te krijgen in de mate waarin de onderneming in staat is aan zijn financiële verplichtingen te kunnen voldoen.	100%	100%	100%	De Baronie is volledig eigen vermogen gefinancierd
3. Kengetal Grondexploitatie: in - en nog niet in exploitatie gronden / Totale baten voor bestemming	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	Geen sprake van een grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte	0	0	0	De structurele uitgaven worden volledig gedekt uit de structurele inkomsten
5. Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	Geen sprake van belastingen

Relatie tot de financiële positie

De financiële positie van De Baronie is uitstekend, gezien de uitkomsten van de risicoanalyse

4.2 Financiering

Renterisico en kasgeldlimiet

Gelet op de BBV-voorschriften dient deze paragraaf het beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille te bevatten, dan wel de verantwoording omtrent de uitvoering van het beleid. Onderstaand zal in deze paragraaf ingegaan worden op de wijze van financiering van de Baronie, met een overzicht van de huidig aangetrokken geldleningen inclusief het daarbij gevoerde beleid en de mogelijke financiële risico's.

Financiering van De Baronie

De Baronie is volledig eigen vermogen gefinancierd. De begrotingsuitgaven worden gedekt vanuit de inwonersbijdragen en incidentele projecten gefinancierd uit het vrije deel van de algemene reserve.

Renterisiconorm en kasgeldlimiet

Het huidige beleid zoals momenteel gehanteerd wordt is als volgt: bij ministeriële regeling kan een kasgeldlimiet van 8,2% van het begrotingstotaal aangegaan worden (art 3. Renterisico-beheer). De renterisiconorm geeft de norm aan met betrekking tot de renterisico's over de vaste schulden. Deze norm bepaalt het maximale deel van de vaste schuld dat in aanmerking mag komen voor aflossing (al dan niet met herfinanciering) en/of renteherziening. Als gevolg van deze norm kan een rentestijging op de kapitaalmarkt slechts gedeeltelijk doorwerken in de te betalen rentelasten over de vaste schuld.

De Baronie is volledig eigen vermogen gefinancierd. Renterisico en kasgeldlimiet is niet van toepassing.

Beleid inzake de financiering

Een belangrijk kader voor De Baronie, met betrekking tot het financiële beheer, is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido), die per 1-1-2001 in werking is getreden. De belangrijkste uitgangspunten van de Wet Fido zijn het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid, alsmede de beheersing van de renterisico's van de decentrale overheden. Om dit te bereiken zijn in de Wet Fido diverse regels gesteld.

Renteresultaat taakveld Treasury

Renteschema	B2027
Externe rentelasten kort- en langlopende geldleningen	0
Externe rentebaten kort- en langlopende geldleningen	0
Saldo rentelasten en rentebaten	0
Rente aan grondexploitatie	0
Rente projectfinanciering	0
Rentebaten projectfinanciering	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Aan taakvelden toe te rekenen rente	0

Aan taakvelden toegerekende rente	0
Verwacht renteresultaat op taakveld Treasury	0

4.3 Paragraaf Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering omvat de ambtelijke en bestuurlijke organisatie van *Regio De Baronie*. Gezien de publieke taak die *Regio De Baronie* vervult staat in onze bedrijfsvoering centraal dat we de beschikbaar gestelde middelen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteden. Zo draagt onze bedrijfsvoering eraan bij dat de gemeenschappelijke regeling een betrouwbare en transparante partner is. Ten behoeve van de ondersteuning van het algemeen en dagelijks bestuur is een regiobureau van beperkte omvang ingericht. Het regiobureau ondersteunt het netwerk en geeft sturing aan realisatie van de opgaven in de regionale samenwerking. De uitvoeringsprogramma's in deze begroting worden jaarlijks verder uitgewerkt in werkprogramma per thema. De uitvoering van administratieve werkzaamheden en financiële administratie, personeelszaken en automatisering wordt ingekocht bij de gemeente Breda. Daarmee maken we op een efficiënte manier gebruik van de kennis, ervaring, systemen binnen onze regio en borgen de continuïteit

5. Begroting & Financiën

5.1 Overzicht van baten en lasten

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dient het overzicht van baten en lasten de volgende onderdelen te bevatten:

- Baten, lasten en het saldo per programma;
- Overzicht geraamde algemene dekkingsmiddelen, geraamde kosten overhead, bedrag onvoorzien en het geraamde bedrag van de heffing van de vennootschapsbelasting;
- Totaal saldo van baten en lasten;
- Beoogde toevoegingen van en onttrekkingen aan reserves per programma;
- Het geraamde resultaat.

De toelichting op het overzicht van baten en lasten bevat ten minste:

Het gerealiseerde bedrag van het voorvorig begrotingsjaar, het geraamde bedrag van het vorig begrotingsjaar na wijziging en het geraamde bedrag van het begrotingsjaar;

- A. De gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd en, in geval van aanmerkelijk verschil met de raming, respectievelijk de realisatie, van het vorig, respectievelijk voorvorig, begrotingsjaar de oorzaken van het verschil;
- B. Een overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen;
- C. Een overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

De gemeenschappelijke regeling *Regio De Baronie* heeft geen algemene dekkingsmiddelen zoals een gemeente dat wel heeft. Onder algemene dekkingsmiddelen vallen bijvoorbeeld de algemene uitkering en inkomsten uit lokale heffingen. Voor een toelichting op de baten en lasten wordt verwezen naar het programmaplan.

Overzicht van baten en lasten

GR De Baronie	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten			
Inwonersbijdrage	€ 808.000	€ 837.400	€ 860.261
Totaal baten	€ 808.000	€ 837.400	€ 860.261
Lasten			
Kernprogramma Fysiek			
Programmakosten	€ 368.000	€ 187.500	€ 317.000
Deelprogramma wonen		€ 100.000	€ 12.500
Deelprogramma duurzaamheid		€ 0	€ 12.500
Deelprogramma economie		€ 75.000	€ 12.500
Deelprogramma mobiliteit		€ 100.000	€ 12.500
Kernprogramma Sociaal	€ 0	€ 0	€ 0
Kernprogramma Veilig	€ 0	€ 0	€ 0
Bedrijfsvoering	€ 0	€ 299.500	€ 145.000
Totaal lasten	€ 368.000	€ 762.000	€ 512.000
Saldo baten en lasten	€ 440.000	€ 75.400	€ 348.261
Rente- en bankkosten			
	€ 0	€ 0	€ 0
Algemene dekkingsmiddelen			
	€ 0	€ 0	€ 0
Overhead			
	€ 0	€ 347.700	€ 312.600
Onvoorzien			
	€ 0	€ 2.700	€ 35.661
Vennootschapsbelasting			
	€ 0	€ 0	€ 0
Het geraamde saldo van baten en lasten	€ 440.000	-€ 275.000	€ 0
Toevoegingen aan reserves			
	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekkingen aan reserves			
	€ 0	€ 275.000	€ 0
Het geraamde resultaat	€ 440.000	€ 0	€ 0

Incidentele baten en lasten

Voor 2027 is er geen sprake van incidentele baten en lasten.

5.2 Meerjarenraming van baten en lasten GR Baronie 2028-2030

Bedragen x € 1.000	Werke- lijk	Primaire begro- ting	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	808.000	837.400	860.261	883.746	907.342	930.479
Lasten	-368.000	-762.000	-512.000	-525.978	-540.021	-553.792
Bruto resultaat (baten – lasten)	440.000	75.400	348.261	357.769	367.321	376.688
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen						
Overhead	0	-347.700	-312.600	-321.134	-329.708	-338.116
Onvoorzien	0	-2.700	-35.661	-36.635	-37.613	-38.572
Resultaatbestemming						
Toevoegingen aan de reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan de reserves	0	275.000	0	0	0	0
Resultaat na resultaatbestemming	440.000	0	0	0	0	0
Eindresultaat	440.000	0	0	0	0	0

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Overeenkomstig de artikelen 20 en 22 van het BBV dient afzonderlijk aandacht te worden besteed aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Alle bedoelde verplichtingen zijn in de exploitatiebegroting verwerkt, er is geen sprake van een voorziening spaar urenverlof of een andersoortig balanspositie.

5.3 De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dient de uiteenzetting van de financiële positie het volgende te bevatten:

1. Een raming voor het begrotingsjaar van de financiële gevolgen van het bestaande en nieuw beleid dat in de programma's is opgenomen;
2. Een geprognosticeerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar, die ten minste de posten bevat om het EMU-saldo te kunnen berekenen, en
3. Het EMU-saldo over het vorig begrotingsjaar en de berekening van het geraamde bedrag over het begrotingsjaar alsmede het jaar volgend op het begrotingsjaar.

Afzonderlijke aandacht voor:

- A. De jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- B. De investeringen; onderscheiden in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut;
- C. De financiering;
- D. De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves;
- E. De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen.

De toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie bevat ten minste de gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd en de motivering daarvan en een toelichting op belangrijke ontwikkelingen ten opzichte van de uiteenzetting van de financiële positie van het vorig begrotingsjaar.

Geprognosticeerde balans

Bedragen x € 1.000

Balansbegroting	R 2025	B 2026	B 2027	B 2028	B 2029	B 2030
Vaste activa						
Materiele vaste activa	0	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	0	0	0	0	0	0
Vlottende activa						
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	0	0	0	0	0	0
Kortlopende vorderingen	440	165	165	165	165	165
Totaal vlottende activa	440	165	165	165	165	165
Totaal generaal	440	165	165	165	165	165
Vaste passiva						
Eigen vermogen	440	165	165	165	165	165
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	440	165	165	165	165	165
Vlottende passiva						
Kortlopende schulden	0	0	0	0	0	0
Totaal vlottende passiva	0	0	0	0	0	0
Totaal generaal	440	165	165	165	165	165

EMU-saldo

				2026	2027	2028	2029
EMU-Saldo				0	0	0	0
EMU-saldo referentiewaarde				0	0	0	0
Vershil EMU-saldo & referentiewaarde				0	0	0	0
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financ. Vaste activa	Kapitaalverstrekkings en leningen	0	0	0	0
			Uitzettingen	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	0	0	0	0
			Liquide middelen	0	0	0	0
	Passiva	Vaste passiva	Vaste schuld	0	0	0	0
			Vlottende passiva	0	0	0	0
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	0	0	0	0
			Overlopende passiva	0	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0	0	0	0

Stand en verloop reserves en voorzieningen

Bij GR De Baronie is er geen sprake van reserves en voorzieningen, met uitzondering van de algemene reserve. De stand per 1 januari 2026 bedraagt € 440.000, de geplande onttrekking in 2026 is € 275.000, er is geen sprake van een storting dus de stand per ultimo 2026 is € 165.000.

5.4 Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld	B2026	B2027	B2026	B2028	B2026
0.4 Overhead	347.700	312.600	321.134	329.708	338.116
0.1 Bestuur	489.700	547.661	562.612	577.634	592.364
0.10 Mutaties reserve	275.000	0	0	0	0
Totaal	1.112.400	860.261	883.746	907.342	930.479

6. Vaststellingsbesluit

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Regio De Baronie

Breda, 8 juli 2026

P.F.G. Depla
Voorzitter Regio De Baronie

H. Mertens
Directeur Regio De Baronie